

Europa mister politisk spillerum

Europa vil indenfor de næste 25 år skulle dække 94 procent af sit oliebehov ved import og bliver dermed afhængig af andre landes olie-politik - og mister politisk spillerum
Foto: Polfoto

[ENERGI]

Europa er på vej til at blive fange i et energipolitisk bur, som truer vores politiske råderum. Behovet for olie og gas udefra eksploderer og det får konsekvenser: "Europa vil miste en del af sin politiske uafhængighed," vurderer en amerikansk ekspert

Det var ikke kun lys i husene og biler på vejene, der stod på spil, da de europæiske leder i sidste uge forsøgte at formulere en fælles europæisk energipolitik. Spillet om energien handler også om at sikre **Europas politiske** uafhængighed - og her er vi dårligt beredt.

Det mener den amerikanske sikkerhedseksperter Michael T. Klare: "**Europas** dybe afhængighed af importeret energi vil begrænse det **politiske spillerum**. Til en vis grad er det allerede sket," siger han i interview med Information. Den svenske olieforsker Kjell Aleklett bekræfter, at energipolitik er blevet om spørgsmål **politisk** råderum:

"Vi er i **Europa** ved at rode os ud i en situation uden nogen frihed, fordi vi skylder alle vegne," siger han.

Import er afhængighed

Michael T. Klare er professor i sikkerhedsstudier ved Hampshire College og har i mange år fulgt det globale spil om energiresourcerne.

Han vurderer, at meget står på spil, hvis der ikke sadles om i den europæiske energipolitik: "Det er uundgåeligt, at **Europa** vil miste en del af sin **politiske** uafhængighed. **Europa** vil på den ene side blive bundet tæt til Rusland fordi der er brug for deres naturgas, og på den anden side blive dybt afhængig af, at USA beskytter olieleverancen fra mellemøsten," siger han.

Rusland har planer om et energisamarbejde med en række af de tidligere sovjetrepublikker. Hvis det lykkes vil de sidde på over halvdelen af verdens naturgas. I dag befinder 90 procent af verdens olie i den muslimske del af verden, primært i mellemøsten.

Tomme depoter

I følge tal fra det Internationale Energi Agentur vil afhængigheden af de leverandører kun vokse.

De vurderer, at **Europa** indenfor de næste 25 år vil skulle dække 94 procent af sit oliebehov ved import og være afhængig af velvillige sælgere til 84 procent af naturgassen.

Professor Kjell Aleklett leder en forskningsgruppe i olie- og gasudvinding ved Uppsala Universitet. Han mener at **Europa** dårligt beredt: "Ud af de store energislugende regioner er det **Europa**, der står dårligst, fordi vi importerer mest af vores energi og derfor er mest afhængige," siger han.

Forklaringen på den stigende afhængighed skal findes i den nordeuropæiske undergrund. De depoter i Nordsøen, der ind til nu har drevet hjulene i europæisk økonomi, er ved at være tomte og det vurderes, at olieudvidelsen vil falde med 73 procent, mens gasproduktionen vil blive mere end halveret.

Kjell Aleklett mener, at de europæiske politikere har været for længe om at indse problemet; "De sidder nu med skægget i postkassen hvad fremtidens energiforsyning angår. De har talt, men ikke gjort noget og nu risikerer vi vores børns og børnebørns fremtid," siger han.

Og det bliver ifølge Michael T. Klare en fremtid hvor **Europa** skal købe energi på et stadigt mere **politisk** verdensmarked for energi. Sælgerne har indset, at den, der sidder på energien, også sidder på magten: "Kortene er på andre hænder og de bliver spillet **politisk**," siger han.

Rusland viste for nyligt at den magt kan bruges, da de lukkede for gasledningen til Ukraine.

Venezuelas præsident Hugo Chavez har ikke lagt skjul på, at han er indstillet på at bruge landets olie i **politisk** øjemed.

Og Iran spiller ofte olie kortet i kampen for deres atomprogram.

Michael T. Klare mener, at **Europas** oliefremtid i høj grad ligger i hænderne på den amerikanske regering.

Og de vil ikke altid handle i overensstemmelse med **Europas** interesse: "I værste fald vil USA starte en krig mod Iran. Det ville sætte Mellemøsten i brand og føre til ukontrollerede uroligheder, herunder sabotage af de saudiske oliefaciliteter. Jeg mener ikke at det er usandsynligt, at vi inden for overskuelig tid får en **politisk** global oliekrise," konkluderer Klare.

Ifølge ugebrevet Mandag Morgen kan 10 ud af de 14 største olieproducerende lande betegnes som direkte **politisk** ustabile.

Kold krig om energi

Men det er ikke kun i Mellemøsten, at **Europa** står over for en stor **politisk** udfordring.

Michael T. Klare mener også, at der er risiko for at ende som en lus mellem to negle i en ny kold krig med energi som centrum:

"Jeg tror, at den amerikanske regering er meget bekymret over **Europas** voksende afhængighed af den russiske gas. De frygter, at **Europa** vil orientere sig mod Rusland på bekostning af forholdet til USA," siger han.

EU's udenrigsministre skal mødes til april for at diskutere de sikkerheds**politiske** aspekter af energisituationen. Ifølge den danske udenrigsminister Per Stig Møller, har man blandt andet drøftet muligheden for at oprette fælles lagre; "så EU-landene ikke kommer under pres fra trusler."